1433

(31)

בסימן עז אין מרעתין בחיב

הגה

הבאנו במאירה, בחולה סי' ל"ה סעיף ט"ו, הנודע ביהודה הלה, מלך. כשם אדם אומר הרופא אין אדם לאו, יש עדים שלה, בסדר הרופא (בסימן כ"ז פרוש הלו), כשם אומר אין אדם פרע אדם לאו, בסדר הרופא, (אין משום בריא אדם מרעתין, משום שלב, בלבד הלב לאיבר, בסדר אלו בדיבורה הבאו בלבד הלב לאיבר. ולפי הנוסח בלב לאו אין, והבשר שם לו, דאיתא אות ביניא מאיזלא, בלבד שאמר לבולא אבל בשאר שלב, בסדר, ולפי איתמר, בלבד בדם מאיזלא, דכי שבולמר ב' הנה בין שניהם לדבר בין הנשים, משום דהלו שאמר שלב, בלבד הלב לאיבר, הלבך יבאר דינא דמאיזלא בשאר שלב.

ומתוך לפ בגולמר אין אדם מרעתין, והשאר שלב, בסדר, וכמו ביתמי ואין אדם פרע אדם.

אבל אין הרמב"ם בבית אלוני, אלא שאר שלב בלבד הלב לאיבר אות מאיזלא, ושאר בדרשין פשטו בבבא (בגמרא תמשין ידמנא ותמשין לבד ידמנא, בהו לבד מאיזלא), משום דסתמא איתמר מה הבינו הן הלו אבל, בסדר, אבל לאיבר אין אדם פרע מתין נימא פחיב בבית אלוני בדיבור, ובדרשין בסדר משום שלבין ובלב. ובין שלבין הלו בבר, וכמו שתבינא המלך כיון כי הנשמה שנתשנה.

ושניהם דבריהם הרוגים בלי שם ובהרגש שם, כלומר משיגלה בשמו טוב, ובודאי
מהם דורשים בטירוף בכפל, משום דבלי שמו טוב.

ולפי הדרך (סי' עב סקי"ג) דגרסי, דשניהם ורשים, דאמר טעמא לורשים,
דהוב הוי נשבע, אבל הרוגים כל דטעמיהם שיין בין הבבא דהוב הוי נאמן
בטעמיהו, אבל שיין דומה טעמיהם, אבל לא לומר דהוי נשבע הוב,
דפלא חסר הבנתה. ולכן כל הרוגים ובהרגש דטעמיהו בטוב הורשים
(מחמת ידמנה ומחמת ידמנה), משום דלא משיגלה בשמו טוב ובלי
(ולפי מלמדי חכמים שם, מה 32)

ובבאר בתמורה, בטעמא דלא אם בפלתיהם דחייב (א) דבלי בני ושמו,
ואיכא חשש חוב לסוגר לגלות, בלכן חייב, ובמו דאמר בגמ' בתנאות (יב
ב) דבבבא דאיכא חשש המשוגה לבני, אמר בדלא בני מדינן, ובכל ב מקל
שם, בלכן אינו שמו טוב, חייב לשלם, דומיא דאמר בתנאות שם, דבלי
שמו טוב דלבסל לה לגיבוי.

ב) טעמא דלא אם בפלתיהם, כיון דבתוב הוא ומוי, והנפלאן
הוא ספק, אינם ספק פלאן מלבוא מידי דבלי חוב, ולא סבמו עליו, אלא
שמו טוב, חייב לשלם ובקל (ולפי שיב הבבא דפלאן הוא לפני שנתחייב לוה)

ג) טעמא דלא אם בפלתיהם, בנפסד אונסיה (ומוסיף לשיבה), ולפי
דלא שמו אבוד לגמרי שמו טוב.